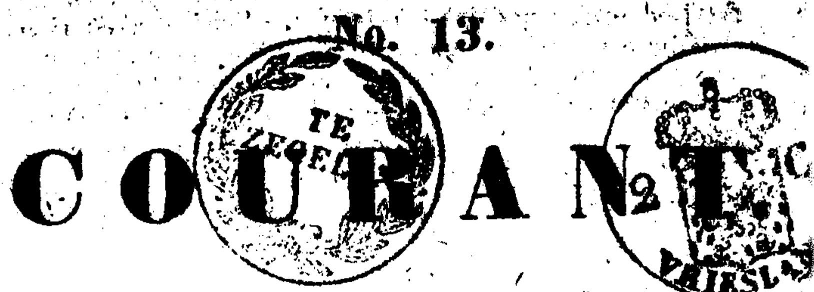
1848. No. 13.

LEEUWARDER COURANT

DINGSDAG den 15 FEBRUARIJ.

DE STAATSRAAD, GOUVERNEUR van *Vriesland*, brengt, bij deze, ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat de loting voor de ligting der Nationale Militie, van 1848, in de onderscheidene militie-kantons der Provincie zal plaats hebben invoege hierna volgt:

MILITIE-KANTONS 1 — 8.

KANTONS.	STEDEN EN GRIETENIJEN.	DAGEN.	UREN.	Plaatsen alwaar de loting gehouden wordt.
4.	Harlingen........	Vrijdag 25 Febr. 1848.	voorm. 10 uren.	Harlingen (Stadshuis).
	Barradeel........		voorm. 11½ —	
3.	Franeker	Zaturdag 26 Febr. 1848.	voorm. 10 —	Franeker (Stadshuis).
	Menaldumadeel...		voorm. 11 —	
	Franekeradeel....		midd. 12 —	
1.	Leeuwarden......	Maandag 28 Febr. 1848.	's morg. 9 —	Leeuwarden (Boven de Hoofdwacht bij het Stadshuis).
2.	Leeuwarderadeel .	Dingsdag 29 Febr. 1848.	voorm. 10 —	Leeuwarden als voren.
	Tietjerksteradeel..		midd. 12 —	
8.	Kollumerland en Nieuwkruisland ..	Donderdag 2 Maart 1848.	voorm. 10½ —	Buitenpost.
	Achtkarspelen....		midd. 12 —	
6.	Ameland	Vrijdag 3 Maart 1848.	voorm. 10 —	Dockum (Stadshuis).
	Schiermonnikoog.		voorm. 10½ —	
	Oostdongeradeel..		voorm. 11 —	
	Dockum.........		namid. 12½ —	
7.	Dantumadeel.....	Zaturdag 4 Maart 1848.	voorm. 10 —	Rinsumageest (Grietenijhuis).
	Westdongeradeel..		voorm. 11½ —	
5.	Ferwerderadeel...	Maandag 6 Maart 1848.	voorm. 10 —	Hallum.
	't Bildt..........		voorm. 11½ —	

MILITIE-KANTONS 9 — 16.

KANTONS.	STEDEN EN GRIETENIJEN.	DAGEN.	UREN.	Plaatsen alwaar de loting gehouden wordt.
11.	Æengwirden......	Woensdag 1 Maart 1848.	's morg. 9 uren.	Heerenveen. (Grietenijhuis).
	Schoterland......		voorm. 10 —	
16.	Sneek..........	Donderdag 2 Maart 1848.	's morg. 9 —	Sneek (Stadshuis).
	IJlst		voorm. 10½ —	
	Wijmbritseradeel .		voorm. 11½ —	
14.	Bolsward	Vrijdag 3 Maart 1848.	's morg. 9 —	Bolsward (Stadshuis).
	Hennaarderadeel..		voorm. 10½ —	
	Wonseradeel.....		voorm. 11½ —	
13.	Hindeloopen	Zaturdag 4 Maart 1848.	's morg. 9 —	Hindeloopen (Stadshuis).
	Stavoren.........		voorm. 9½ —	
	Workum		voorm. 10 —	
	Hemel. Oldephaert en Noordwolde.		voorm. 11 —	
12.	Sloten.....	Maandag 6 Maart 1848.	's morg. 9 —	Sloten (Stadshuis).
	Doniawarstal.....		voorm. 9½ —	
	Lemsterland......		voorm. 10½ —	
	Gaasterland......		midd. 12 —	
15.	Rauwerderhem...	Dingsdag 7 Maart 1848.	's morg. 9 —	Rauwerd (Grietenijhuis).
	Idaarderadeel		voorm. 10½ —	
	Baarderadeel.....		midd. 12 —	
11.	Haskerland......	Woensdag 8 Maart 1848.	's morg. 9 —	Heerenveen. (Grietenijhuis).
	Utingeradeel		voorm. 10½ —	
9.	Opsterland..	Donderdag 9 Maart 1848.	's morg. 9 —	Beetsterzwaag. (Grietenijhuis).
	Smallingerland...		voorm. 11 —	
10.	Ooststellingwerf..	Vrijdag 10 Maart 1848.	's morg. 9 —	Oldeberkoop (Grietenijhuis).
	Weststellingwerf..		voorm. 11 —	

Wordende den belanghebbenden verder herinnerd dat zij, zoo mogelijk, *alle* bij de loting tegenwoordig moeten zijn, en dat voor de zoodanigen, welke niet verschijnen en aan hunne Ouders of Voogden of aan respectabele personen, geene bijzondere volmagt hebben gegeven om voor hen te loten, door een der Gecommitteerden uit het Bestuur der plaats geloot zal worden, en voorts dat de bewijzen, die tot het verkrijgen van vrijstelling voor degenen, die daarop aanspraak mogen hebben, benoodigd zijn, door hen, bij tijds, ingewonnen, en binnen de *vijf* eerstkomende dagen, *na* den afloop der loting voor de Stad of Grietenij, tot welke zij behooren, in orde moeten worden ingeleverd aan het Bestuur der Stad of Grietenij, voor welke de loting heeft plaats gehad.

Leeuwarden, *De Staatsraad, Gouverneur,*
den 8 Februarij 1848. VAN SIJTZAMA.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 11 Februarij 1848, te *Leeuwarden* geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 10,83.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . - 189,00.
Van de Rogge per last, voor het *Zwitserschbrood* . . . - 189,00.

Leeuwarden, *De Staatsraad, Gouverneur,*
den 12 Februarij 1848. VAN SIJTZAMA.

GEDEPUTEERDE STATEN van *Vriesland*,

Gelet hebbende op de artikelen 7 en 8 van de plans van negotiatie:

1°. van *driemaal honderd duizend Guldens*, tot bestrijding van een gedeelte der kosten voor den aanleg van den Straatweg van *Leeuwarden*, tot aan de grensscheiding met de provincie *Groningen*, goedgekeurd bij Zijner Majesteits besluit van den 16 Maart 1829, no. 4; en

2°. van *tachtig duizend Guldens*, tot vinding der kosten van aanleg des Straatwegs van *Steenhardsterbrug* tot aan *Gerkesbrug* bij *Visvliet*, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 14 September 1839, no. 81;

en willende vaststellen den dag, waarop zal plaats hebben, wegens de eerstgenoemde Negotiatie de *achttiende* uitloting, ter aflossing in 1848 van een kapitaal van *vijftien duizend Guldens*, en wegens de laatstgenoemde de *zevende* uitloting, ter aflossing in 1848 van de bij art. 7 van genoemd plan bepaalde som van *vijf duizend Guldens*, en bovendien eener som van *een duizend Guldens*, waarmede de aflossing voor dit jaar door de Staten dezer Provincie is verhoogd, krachtens de daartoe bij het plan van geldleening voorbehoudene bevoegdheid.

Hebben goedgevonden en verstaan:

Te bepalen, zoo als geschiedt bij deze, dat de uitlotingen voor de bedoelde aflossingen zullen plaats hebben in eene opene vergadering van Gedeputeerde Staten, die gehouden zal worden op Dingsdag den 14 Maart 1848, des middags ten twaalf ure.

En zal deze resolutie in de Nederlandsche Staats-, de Haarlemmer- en Leeuwarder Couranten worden geplaatst, om daaraan de vereischte bekendheid te geven.

Leeuwarden, *Gedeputeerde Staten voornoemd,*
den 8 Februarij 1848. VAN SIJTZAMA.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Griffier der Staten ad interim,
B. DORHOUT.

BEKENDMAKING

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der stad *Leeuwarden*, brengen, bij deze, ter kennis van de belanghebbenden, dat de *loting* voor de Nationale Militie, wegens de ligting van 1848, voor deze stad zal plaats hebben op *Maandag den 28 Februarij* 1848, des morgens te 9 uren, in de zaal boven de Hoofdwacht; — en dat de *Alphabetische-Lijst*, van al de Ingeschrevenen, ter visie zal liggen, in het Militie-Bureau, van *heden af*, tot en met *Zaturdag den 26 Februarij* 1848, des voormiddags van 10 tot 12 uren.

Leeuwarden, *Burgemeester en Wethouders voornoemd,*
den 14 Februarij 1848. VAN BOELENS.
Ter ordonnantie van dezelve,
M. S. DE WAL.

WEENEN, den 2 Februarij.

Het in Brunn liggend infanterie-regiment van den Aartshertog *Karel* heeft het bevel ontvangen naar Italië op te rukken en zal den weg, langs de Noorderbaan, over Weenen nemen. Het is niet alleen in het Lombardijsche en Venetiaansche, dat onze legermagt op eenen ontzagwekkenden voet wordt gebragt, maar ook in de andere Italiaansche staten worden groote toerustingen opgemerkt. Het schijnt, dat de conservative kabinetten van Europa voornemens zijn, den strijd tegen het radicalismus in dat land te openen; een los, maar ook een zeer los gerucht, wil zelfs, dat de Keizer van Rusland zijne ondersteuning aan den Koning van Napels toegezegd zou hebben.

PARIJS, den 10 Februarij.

Onderscheidene dagbladen deelen mede, dat de drie Noordsche hoven geprotesteerd hebben tegen de door den Koning van Napels toegestane constitutie; anderen spreken van Pruisen en Oostenrijk alleen. Intusschen gelooft de *Sémaphore* van Marseille, te kunnen verzekeren, dat dadelijk na de afkondiging van de belofte tot constitutie, door *Ferdinand* II gedaan, de Oostenrijksche gezant niet alleen geprotesteerd, maar ook zijne vlag ingetrokken heeft; dit blad spreekt echter niets van de gezanten der beide andere noordsche mogendheden. Intusschen liep te Parijs het gerucht, dat de vertegenwoordiger van Rusland het bevel ontvangen had Napels te verlaten. Al deze geruchten behooren met omzigtigheid ontvangen te worden.

— In Italie vorderen de zaken spoedig, zij volgen elkander pijlsnel op. De gebeurtenissen te Napels oefenen een grooten indruk uit op de staten, welke zich reeds op den weg der hervormingen bevinden. De markies *Ridolfi*, minister van binnenlandsche zaken van Toskanen, heeft den groothertog verklaard, dat hij niet meer op hem rekenen moest, wanneer niet eerdaags eene constitutie werd afgekondigd.

— De gemeentenraad van Turijn, een der gewigtigste ligchamen van Sardinie, heeft van zijnen kant, het initiatief van een hoogst opmerkenswaardigen stap gedaan. In zijne zitting namelijk van den 5den stond de graaf *Pietro Derossi de Santa Rosa* op, en verklaarde, dat na de gebeurtenissen in Napels, men zich op de hoogte van de Italiaansche beweging moest houden, dat men zich met kinderlijk vertrouwen tot den Koning moest wenden, om hem te verzoeken, zijn werk te bekroonen, door eene vertegenwoordigende constitutie aan zijn volk te schenken. De woorden van den graaf doen de gewenschte uitwerking, met 36 tegen 12 stemmen wordt zijn voorstel aangenomen. Dadelijk daarop wordt eene commissie benoemd, een ontwerp adres, staande de zitting geredigeerd, wordt in zijn geheel aangenomen, en de vergadering gaat in de levendigste geestdrift uiteen. Met de meeste belangstelling ziet men het besluit te gemoet, dat Koning *Karel Albert* omtrent dit punt nemen zal.

AMSTERDAM, den 12 Februarij.

Gisteren avond heeft de Harderwijker beurtman van hier de vaart hervat. Aanstaanden Maandag zal zulks ook door den Harlinger en des anderen daags door de barge, die op het Nieuwe-Diep vaart, geschieden. Allengskens geraken ook andere wateren om deze stad open; gisteren zijn de eerste schuiten weder den Amstel opgevaren.

NIJMEGEN, den 11 Februarij.

Gisteren morgen was het voor onze stad blank water, met weinig drijfijs. De peilpaal teekende 5 el 12 duim. Tegen 11 ure kwam, met eene felle vaart, in schrikkelijke menigte, het bovenlandsche ijs af, hetwelk, tot den avond, alle overvaart onmogelijk maakte; daarna verminderde hetzelve, en werd het blank water. In den afgeloopen nacht vernieuwde zich de ijsgang en heden morgen was de rivier genoegzaam vrij van ijs.

— Tusschen Leeuwen en Deest heeft bij den ijsgang, in den nacht tusschen den 9 en 10den, de waterstand eene zeer verontrustende hoogte bereikt, zoodat, volgens particuliere berigten, hetzelve te Druten, eenen korten tijd, vóór de noodkeering op den dijk heeft gestaan, doch plotseling weder is gevallen. Aldaar kruide het ijs ter hoogte van 2 ellen op en over den dijk, waardoor een huis groote schade moet bekomen hebben.

Het komt ons niet ongepast voor, om de merkwaardige werking van het ijs en water, en de wonderdadige redding daardoor voor onze dijken te weeg gebragt, alhier op te merken. Het bovenlandsche ijs kwam op hetzelfde oogenblik, dat het beneden ijs los ging; bij welke gelegenheid, bij den sterken val te Nijmegen, nog eenen was van 29 duim te Millingen werd waargenomen, terwijl de sterke rijzing des waters te Emmerik van 1 el 18 duim in de 24 uren, de waterhoogte te Pannerden slechts 28 duim en alhier slechts 8 duim deed rijzen.

Deze gunstige afloop is voornamelijk toe te schrijven aan de Maas, welke dit jaar, tegen hare gewoonte, vóór de Waal heeft gewerkt; met eenen hoogen waterstand, het ijs voor zich uit geschoven heeft, en, tot het kanaal van St. Andries genaderd, derzelver water op de Waal heeft gestort, daardoor het ijs op de Beneden-Waal, langs Zalt-Bommel, heeft doen opruimen, vervolgens de ijsbezetting te Dreumel heeft geligt, en het ijs, vier uren later, te Wamel en Leeuwen heeft doen volgen. Immers het losgaan der rivier had plaats te Dreumel in den nacht van den 9 op den 10den, te Wamel den 10den, des morgens ten 3 ure, en te Leeuwen ten 7 ure.

— Volgens berigten, heden morgen van den Boven Rijn ontvangen, begon het ijs den 8sten, des voormiddags, te St. Goar, met grooten aandrang en in schrikkelijke hoeveelheid, voorbij te drijven. Te Keulen kwam hetzelve des morgens van den 9den ten 4 ure aan.

ZWOLLE, den 11 Februarij.

Zaturdag laatstleden werd te Kampen eene buitengewone algemeene Vergadering van aandeelhouders der Rijn en IJssel Stoomboot-Maatschappij gehouden, ten einde te beraadslagen over het oprigten eener Stoom-sleepdienst op den IJssel en de Zuiderzee. Met eenparigheid van stemmen werd dit voorstel goedgekeurd, en besloten, aldaar in de werkplaats der Maatschappij eene IJzeren Stoomboot te bouwen van 10 paarden-kracht, geschikt zoowel de Zee als de Rivier te bevaren. Daar deze uitbreiding der Maatschappij voor de scheepvaart en handel langs den IJssel van het grootste belang is, zoo juichen wij het plan der ijverige Directie van harten toe.

— Wij vernemen met genoegen, dat zich de longziekte onder het rundvee in deze omstreken, in de laatste tijden van belang niet verder heeft uitgebreid. Het verdient opmerking, dat die ziekte, sedert eenigen tijd, op sommige stallen een bijzonder goedaardig karakter heeft betoond, zoodat van de aangetaste runderen weinig stierven, terwijl zij op enkele andere stallen, haar gewoon karakter heeft behouden, zonder dat men voor een en ander eene gegronde oorzaak kan ontdekken.

GRONINGEN, den 10 Februarij.

De landverhuizing naar de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, die in het vorige jaar ook in deze stad en provincie deelneming heeft gevonden, zal alhier dit jaar weder navolging erlangen. Reeds maken zich, naar men ons meldt, te Zoltkamp en Ulrum eenige huishoudingen gereed, om de reis derwaarts te aanvaarden; terwijl er, zoo als men hoort, te Hornhuizen verscheidene personen hunne huizen willen verkoopen, om ook die reis aan te nemen.

LEEUWARDEN, den 14 Februarij.

— Bij Koninklijk besluit van 25 December laatstleden wordt Zr. Ms. bewilliging verleend tot voortzetting der societeit van Nederlandschen scheepsbouw en scheepvaart, op het ontwerp der acte van voortzetting dier naamlooze vennootschap na den jare 1849.

— Zijne Majesteit heeft, bij besluit van den 28 Januarij jl., no. 78, eervol emeritaat met pensioen verleend aan de volgende predikanten, als aan: *J. Broekman*, te Woerden, hervormde gemeente; *D. Mounier* te Leyden, waalsch-hervormde gemeente; *O. van Tricht Az.* te Enkhuizen, hervormde gemeente; *C. Wagener* te Twaal en Honswijk, hervormde gemeente; *P. Silvergieter Hoogstad* te Leeuwarden, hervormde gemeente; *A. van Ossenbruggen* te Oudeschoot c. a., hervormde gemeente; *L. Valk* te Leeuwarden, hervormde gemeente; *B. Peters* te Kamper-eiland, hervormde gemeente; *J. Paltke* te Oldenzaal, hervormde gemeente.

— Bij besluit van 30 Januarij jl., heeft Z. M. — met wijziging der besluiten van 9 Mei 1846 (*Stbl.* no. 23) en van 6 Februarij 1847 (*Stbl.* no. 3), — de Gedeputeerde Staten der onderscheidene provincien gemagtigd, om, in de gevallen, waarin de diensten der verschillende spoorwegen, mitsgaders het belang van het reizend publiek, zulks noodig maken, voor zoo veel de postwagens en diligences betreft, *waarvan de diensten zich binnen eene enkele provincie bepalen*, dispensatie te verleenen van de bepaling van art. 8, van het Reglement op de dienst der openbare middelen van vervoer te lande, vastgesteld bij koninklijk besluit van 24 November 1829 (*Stbl.* no. 73). — Het bedoelde art. 8 luidt aldus:

»Bij het verleenen van vergunningen en het onderzoek daartoe betrekkelijk (te weten, omtrent het aanleggen eener nieuwe, of het wijzigen eener reeds bestaande onderneming), zal in de eerste plaats worden gelet, of de ondernemers den vereischten waarborg aanbieden, zoowel ten opzigte van de openbare veiligheid, als van de zekerheid der hun aantebetrouwen goederen, en daarbij wijders de bevordering van het algemeen belang, door het vermeerderen der middelen van onderlinge gemeenschap, en het daarstellen eener gepaste mededinging tusschen de onderscheidene middelen van vervoer, worden in aanmerking genomen; in dier vroege nogtans, dat de wagens der met elkander wedijverende ondernemingen niet gelijktijdig, maar met eene behoorlijke tusschenruimte, van ten minste een vol uur, na elkanderen, in dezelfde rigting, vertrekken."

— Bij besluit van den 4 dezer heeft Z. M. de Koning goedgevonden, de oprigting hier te Lande van een instituut van ingenieurs, ingerigt volgens een overgelegd reglement, goed te keuren, en tevens aan de instelling te verleenen den titel van *Koninklijke*; zullende deze alzoo genoemd worden: *Koninklijk Instituut van Ingenieurs.*

— Bij besluit van 5 Februarij jl., no. 55, heeft Z. M. goedgevonden tot secretaris voor de kamer van koophandel en fabrijken, voor Vriesland gevestigd te Leeuwarden, te benoemen den heer mr. *J. Dirks*, advocaat te Leeuwarden.

— De minister van finantien heeft bij resolutie van 18 Januarij jl., gelet op § 35 van het tabel XVI gevoegd bij de wet van 6 April 1823, (*Staatsblad no.* 14), goedgevonden en verstaan te bepalen: dat de jaarletter voor de branding der schepen en vaartuigen, bij de meting van dezelve voor het regt van patent, in het dienstjaar 1848/49, zal zijn de letter P.

— Bij resolutie van 22 Januarij jl. heeft Z. Exc. (in aanmerking genomen, dat het, ter verzekering der belangen van de schatkist, noodig is, de bestaande verordeningen omtrent het doen der overstortingen te herzien, en zich in zoo verre vereenigende met het voorstel, door een der heeren arrondissements-directeurs der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen daartoe gedaan,) goedgevonden en verstaan, de heeren arrond.-directeurs te magtigen, om de onder hen ressorterende ontvangers en verdere rekenpligtigen aan te schrijven, te weten: die, wier kantoren in plaatsen zijn gevestigd, waar zich een betaalmeester bevindt, ten minste om de *tien* dagen en de overige ontvangers, behalve eenmaal in de maand, wanneer zij eene som, gelijk staande met *vier vijfde* van het beloop van hunnen borgtogt, in kas hebben, overstorting te doen; met dien verstande nogtans, dat van die gelden, *zoo noodig*, zal worden teruggehouden zoodanig montant, als hetwelk de ontvangers tot het bewerkstelligen van de op hunne kantoren gewoonlijk aangewezen wordende betalingen en verdere maandelijks te doene betalingen en uitkeeringen zouden mogen behoeven. Den heeren controleurs zal ten ernstigste worden aanbevolen, op de naleving van het bovenstaande nauwlettend toe te zien.

— Bij resolutie van 24 Januarij jl, is geantwoord op het verzoek om inligting, of van het bij § 20 der resolutie van 21 Augustus 1846, no. 34, den ontvangers toegekende emolument van 10 cents *een zesde* voor het leges-fonds moet worden verantwoord? Op die vraag is door Z. Exc. te kennen gegeven, dat van het bedoelde emolument, hetwelk gelijk staat met al de overige expeditiegelden, welke de ontvangers der in- en uitgaande regten genieten, het $^1/_6$ aan het fonds der leges moet uitgekeerd worden.

Eindelijk is bij resolutie van 20 Januarij jl. in aanmerking genomen, dat ingenieurs-verificateurs en landmeters bij het kadaster en de contrôleurs der directe belastingen en van het kadaster, hoezeer behoorende onder de ambtenaren van het bestuur der directe en indirecte belastingen, niet, gelijk deze, hunne bezoldiging *maandelijks*, maar *drie maandelijks* ontvangen. Z. Exc. heeft bepaald, dat voortaan, en dus te rekenen van 1 Januarij 1848, de bezoldigingen van al de onder het bestuur van de directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen (registratie en domeinen) ressorterende hoofd- en verdere ambtenaren, *maandelijks* door de zorg van den betrokken directeur en door middel van de arrondissements- en kantoorsgewijze ingerigte tractements-staten, zullen worden betaalbaar gesteld bij de ontvangers, in die staten aangewezen, die dat stuk als een gewoon stuk van uitgaaf in hunne maandstaat verantwoorden.

— Te 's Gravenhage bevindt zich thans de heer *Sickler*, welke algemeen erkend wordt als een zeer verdienstelijk violist, die aan bijna al de hoven van Europa met grooten bijval is gehoord. Hij heeft de eer genoten, zich Vrijdag den 4 dezer bij HH. KK. HH. den Prins en de Prinses *van Oranje*, en Zaturdag den 5den ten hove te doen hooren. Wij vleijen ons, dat hij ook deze stad, zijne geboorteplaats, zal bezoeken, ten einde bewijzen van zijn vergevorderd talent te geven.

— Den 7 dezer is bij de Hoogeschool te Groningen, na afgelegd examen en het verdedigen van verloskundige stellingen, tot *Doctor in de Verloskunde* bevorderd de heer *T. Mesdag Wz.*, med. doctor te *Bolsward*.

— De Overijsselsche Courant deelt het volgende artikel mede:

Er wordt eene schoone onderneming beproefd door den boekhandelaar *G. T. N. Suringar* te Leeuwarden: eene geheel nieuwe uitgave van het werk van wijlen Prof. *J. A. Uilkens*, *de volmaaktheden van den Schepper in zijne schepselen beschouwd.* De natuurkundige wetenschappen hebben sedert de vervaardiging van dat volksboek reuzenschreden gemaakt, maar de nieuwe uitgave zal hierin niet achterblijven. Met behoud van den geest zullen de onderscheidene afdeelingen op de hoogte der wetenschap gebragt worden door mannen, wier naam voldoende aanbeveling is. Het eerste deel, beschouwingen behelzende *van den sterrenhemel en eene natuurkundige beschrijving van onzen aardbol*, zal bewerkt worden door den hoogleeraar *F. Kaiser* te Leijden; het tweede deel, *beschouwingen van de bestanddeelen en eigenschappen der lucht, en van de verschijnselen in onzen dampkring*, door den hoogleeraar *C. J. Matthes* te Amsterdam; het derde deel, *natuurlijke geschiedenis van het dierenrijk*, door den hoogleeraar *J. van der Hoeven* te Leijden; het vierde deel, *natuurlijke geschiedenis van het plantenrijk*, door den Hoogleeraar *H. C. van Hall* te Groningen; het vijfde deel, *geologie en delfstofkunde*, door Dr. *E. M. Beima* te Leijden, onder toezegging van den hoogleeraar *J. S. G. van Breda*, om den bewerker met zijne keurige verzameling van voorwerpen, en met zijne kennis ten dienst te willen staan.

Wij zijn wel eens gewoon, het geslacht, hetwelk ons onmiddellijk voorging, als vrij onverschillig en weinig voortgaande te beschouwen, ons zelven daarentegen als nieuw ontwaakten en voorstaanders van vooruitgang. De eersten wisten den arbeid van Prof. *Uilkens* te waarderen, wij hopen dat de laatsten den uitgever in zijne belangrijke, maar niet onkostbare onderneming de verdiende ondersteuning zullen schenken.

— Luidens sommige bladen zoude bij de hooge regering het voornemen bestaan, om zes nieuwe kompagnien maréchaussées op te rigten; daarentegen een regiment dragonders worden afgeschaft. Met de twee bestaande zouden dus acht kompagnien maréchaussées verkrijgen; de goede diensten, welke dat wapen in Limburg en Noord-Braband bewijst, maken de spoedige uitvoering van dit voornemen zeer wenschelijk, bij de meer en meer toenemende onveiligheid ten platten lande.

— Dezer dagen is door *W. J. Roelfsema* en andere handelaren in kruidenierswaren, tabak, kaarsen en sterke dranken te Groningen, het voornemen te kennen gegeven, om in die stad eene vereeniging van handelaren opterigten ter bevordering van de gemelde takken van handel aldaar, met verzoek, dat deze vereeniging van regeringswege moge worden erkend en toegelaten, volgens de bepalingen, in het door hen overgelegde reglement gemaakt; welk verzoek is ingewilligd, mits deze instelling zich gedrage naar de algemeene wetten en andere verordeningen, hier te lande bestaande.

204de KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Trekking der eerste Klasse.

1ste Lijst.	No. 11697, een prijs van *f* 2500. No. 12398, 10076, 17251 en 10587, ieder een prijs van *f* 1000.
2de Lijst.	No. 10017, een prijs van *f* 5000. No. 1796 en 8901, ieder een prijs van *f* 1250. No. 18382, 8909 en 3880, ieder een prijs van *f* 1000.
3de Lijst.	No. 1002, een prijs van *f* 20,000. No. 581, 3651 en 16321, ieder een prijs van *f* 1000.
4de Lijst.	Geene.

MENGELWERK.

Wij vermeenen onzen lezers geene ondienst te doen, door hen een kort verslag mede te deelen, van het door onzen stadgenoot, den Heer Mr. J. Dirks, geschreven en door het Provinciaal Utrechtsch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen, met goud bekroond werk, getiteld: *Geschiedkundig Overzigt van den Koophandel der Friezen, van de vroegste tijden tot aan den dood van Karel den Groote.* Utrecht bij C. van der Post, Jr., 1846, *gr. oct. XII, en* 204 *bladz.*, *f* 1,90. Dit verslag komt voor in de *Bijdragen voor Vaderlandsche Geschiedenis en Oudheidkunde*, verzameld en uitgegeven door Is. An. Nijhoff, te Arnhem, (Vde deel, 4de stuk). Wij doen zulks niet alleen, omdat gedachte Bijdragen, hoezeer zij zulks ook verdienen, niet in ieders handen komen, maar voornamelijk, omdat het werk van onzen stadgenoot, het gewest van onze inwoning betreft, en het vele beoefenaren van Frieslands geschiedenis, niet dan aangenaam kan zijn met den korten inhoud er van meer bekend te worden. Genoemd naauwkeurig verslag bevat vooral het volgende:

Toen het Utrechtsch Genootschap als prijsvraag uitschreef *een geschiedkundig overzigt van den handel der Friezen, vóór en gedurende de regering van Karel den Groote*, zou men, uit aanmerking van de weinige bronnen, welke bij de beantwoording ten dienste konden staan, van de moeite om die op te sporen en te onderzoeken, van de onmogelijkheid om de korte en verspreidde berigten, als zoo vele naauw merkbare beekjes, daaruit af en op éénen hoofdstroom te leiden — ligt gewanhoopt hebben, daarop ooit een antwoord te zien verschijnen. De Heer Dirks heeft zich de zwarigheden niet ontveinsd. In de *Inleiding* tot zijne verhandeling vermeldt hij de bronnen — enkele plaatsen van Romeinsche schrijvers, kloosterkronijken, levens van Heiligen, opgedolven oudheden en opschriften, oude wetten. — Hij heeft het ontbrekende moeten aanvullen uit hetgeen men ten aanzien van naburige volken vermeld vindt, en, uit hetgeen later bestond, tot hetgeen vroeger zijn bestaan ontving moeten besluiten, en het Utrechtsch Genootschap, billijk niet het onmogelijke verlangende, heeft ditmaal als een goed geheel, dat ook van nabij bezien mag worden, bekroond, wat, naar des Schrijvers eigene uitdrukking, slechts Mosaïkwerk is en inderdaad niet anders wezen kan.

In vier hoofdstukken worden zoovele tijdvakken behandeld. Het eerste (bl. 5—19)loopt tot op de komst der Romeinen hier te lande; het tweede (bl. 19—93) over den tijd van het verblijf der Romeinen, d. i. tot het jaar 240; het derde (bl. 93—116) bevat het tijdvak van de overkomst der Franken en hunne eerste worstelingen met de Saksen, van het jaar 240 tot 455; het vierde (bl. 117—199) loopt tot den dood van Karel den Groote.

Duistere sagen aangaande de afkomst der Friezen duiden allen op volks-verhuizingen uit ver afgelegen oorden: de voornaamste dier sagen worden door den S. kortelijk vermeld. De sporen van eene oveoude gemeenschap tusschen Zeeland en Britannië, verspreide berigten aangaande de togten der Feniciërs, die van Pijtheas van Massilia, het aanwezen van barnsteen — dit alles geeft regt tot de vooronderstelling, dat ook onze kusten vóór de Christelijke jaartelling door handeldrijvenden aangedaan werden. Die hier woonden worden door den S. voor Cimbren gehouden; aan hen schrijft hij ook de oprigting der hunnebedden toe. Zij stonden op een zeer lagen trap van beschaving en aan eigenlijk gezegden koophandel valt bij hen niet te denken.

In het volgende tijdvak, toen Friesland zich (gelijk de S. naar van Doorninck en Ottema opgeeft) langs de Noordzee, van Katwijk of van Petten tot aan de Eems, uitstrekte, deed het verkeer met de Romeinen, nieuwe behoeften, de behoeften handel ontstaan. Nevens onderlingen ruilhandel, merkt men ook in- en uitvoer op. De voorwerpen daarvan bepaalden zich grootendeels tot hetgeen de veeteelt opleverde: vet geweide ossen, die, nevens huiden tot tenten en tot bekleedsels van schilden, aan de Romeinsche bezettingen afgeleverd werden. De Friezen zullen daarvoor ijzeren werktuigen, wapenen en fijn aardewerk ingeruild hebben. Koren ontvingen de Romeinen nog meestal door hunne *negociatores* uit Britannië, maar er zijn blijken, dat schipbreukelingen door de Friezen aan de Romeinen als slaven verkocht worden. — Het is natuurlijk, dat de Friezen vroegtijdig eenige kennis aan de scheepvaart hadden: uit het gevecht der Batavieren met Cerialis blijkt, dat de bewoners dezer landen, door kennismaken met de Romeinsche vloten, hunnen scheepsbouw verbeterden. Zij vereerden Zeegoden en Zeegodinnen: ten aanzien van Nehalennia oppert de S. het vermoeden, »dat zij moet beschouwd worden als de gepersonifieerde handel tusschen Britannië en onze streken." — De vereering van den God Stavo gaf aanleiding tot de stichting van Staveren. Plinius spreekt reeds van de *Staurii*; de S. verklaart de reden, dat de Romeinsche schrijvers niet van de stad *Staveren*, de Frankische ook niet van het volk der *Staurii* spreken. In de 10de eeuw was het eene bloeijende plaats en uit de 11de eeuw zijn munten van Staveren voorhanden. Van Dockum vindt men melding gemaakt in de 8ste eeuw; vermoedelijk werd Foste daar oudtijds vereerd. Of Groningen tot den tijd der Romeinen kan teruggebragt worden, is onzeker; meer waarschijnlijk is dit ten aanzien van Emden (*Amisia*). — Van de Zeeuwsche kusten voer men over naar Britannië, ook naar Gallië, ook naar de Schrijver meent — uit den Katwijkschen Rijnmond, in welks omtrek Lugdunum, Arentsburg, Alphen enz. nog heden van het verblijf der Romeinen getuigen. Door den Vliestroom en verder langs de Wadden hadden de Friezen gemeenschap met Helgoland; langs Rijn en IJssel — volgens den S. verbonden door het Drususkanaal — met Germanië. Landwegen waren ontstaan, gelijk elders, door de zamenvloeijing van menschen naar heiligdommen, die tevens handelplaatsen waren geworden. In de oude Friesche wetten wordt van een weg gesproken, die van Keulen naar Staveren liep; ook op andere sporen van oude wegen maakt de S. opmerkzaam. Door de Romeinen kregen de Friezen het eerst kennis aan de waarde van het geld: de gevonden munten schijnen dit te bewijzen. Of de Romeinen ook in ons Vaderland geld hebben geslagen, is onzeker.

Het derde tijdvak is dat, in hetwelk de invallen der Franken in de Romeinsche wingewesten en hun strijd met de Saksen aan de Friezen gelegenheid gaven, om hunne grenzen zuidwaarts tot het Zwin, noord-oost-waarts tot over de Wezer, uit te strekken. Veeteelt en het vet weiden van ossen voor de behoeften der Romeinsche bezettingen aan den Rijn was hun hoofdbedrijf. De S. houdt het met den Heer Moltuijsen daarvoor, dat men de toenmalige woonplaats der Anglen hier moet zoeken, en meent, dat de Friezen aan den togt van Hengist en Horsa naar Britannië deel genomen hebben. Hij acht dus datgene, wat uit de *Lex Anglorum et Werinorum* ten aanzien van den toestand dezer volken kan opgemaakt worden, ook van toepassing op de Friezen, en maakt daaruit op, dat onder hen reeds vroeg aan paardenfokkerij, aan de beoefening van den landbouw en aan het winnen van hooi, waarde werd gehecht; ook, dat toen reeds die wollen stoffen werden vervaardigd, welke onder den naam van *fresum*, *fries*, vermaardheid hebben gekregen; dat sommige artikelen van weelde en ook nog, als vroeger, menschen, handels-voorwerpen waren. — Uit

De *castra* der Romeinen waren eenige handelplaatsen ontstaan, en hadden andere meer uitgebreidheid en bloei bekomen. De welvaart van Utrecht, Duurstede, Tiel en andere plaatsen bewijst een levendig vervoer langs de rivieren; ook blijkt de voortduring van handels-verkeer met Britannië, terwijl dat met Gallië niet geheel afgebroken was.

Ofschoon, in het vierde tijdvak, aanhoudende oorlogen tusschen de Franken en de met de Saksen verbondene Friezen, over het algemeen, weinig gunstigs voor den handel opleverden, waren er nogtans tusschenpoozen van verademing, gedurende welke, onder de regering van vreedzame Vorsten, die door goede wetten den inwendigen toestand des lands verbeterden, het handels-verkeer zich uitbreidde. De landerijen werden meer verdeeld, meerdere veldvruchten werden geteeld, op de veeteelt leide men zich meer en meer toe, en voor den hooibouw werd bijzondere zorg gedragen. Ofschoon de Friezen doorgaans in houten huizen bleven wonen, vindt men sporen van steenen-, pannen- en pottebakkerijen. De wollen stoffen uit Friesland, inzonderheid de lakenen en de mantels van verschillende kleuren, kregen groote vermaardheid: men weet, dat Karel den Groote van de laatste ten geschenke zond aan den Kalif Harun-al-Raschid. Van eene kostbare stof, *Holoserica* genaamd, werden in Friesland kleederen vervaardigd en uitgevoerd. De strooperijen op het Frankische grondgebied leverden slaven op, die de Friezen zoowel onderling, als aan naburige volken, verkochten; de visscherij was een der hoofdtakken van hun bestaan. De telkens terugkeerende berigten van rijken buit, zoo door Karel Martel, als door de Noormannen, in Friesland behaald, getuigen van toegenomen bloei en welvaart. — Met hunne schepen waagden de Friezen zich in dit tijdvak in volle zee, en streden zij met de Franken en met de Noormannen. Zij kwamen daarmede Karel den Groote op de Elbe tegen de Wilten en op den Donau tegen de Avaren te hulp. Dat de koopvaardijschepen zeer eenvoudig bleven, blijkt uit het afbeeldsel op een zegel van Staveren uit de 13de eeuw. — Over de laatstgenoemde stad vindt men ook nog uit dit tijdvak in de gelijktijdige kronijken geene berigten; denkelijk taande haar bloei, deels door het verblijf der Vorsten in andere deelen des lands, deels door de verwoestingen van Karel Martel en de invallen der Noormannen. Daar Staveren in de drie eeuwen, welke na die van Karel den Groote volgden, als eene bloeijende plaats voorkomt, is het waarschijnlijk, dat zij inderdaad van dien Vorst onderscheidene voorregten verwierf. Dockum, Bolsward, Emden, Koevorden, Deventer en andere plaatsen worden in deze eeuw genoemd. — De handel met Britannië bleef levendig. York, waarschijnlijk ook Londen en Bristol, werden door Friesche kooplieden bezocht. Zij haalden er wol van daan en bragten geweven stoffen en visch terug. Er zijn sporen van handel met Frankrijk, zoo te land als door de monden van den Rijn; de Friezen ruilden er hunne waren voor Fransche wijnen. Vooral langs den Rijn voerden zij naar Duitschland hunne lakenen en geverfde kleederen, en namen wijn, granen en hout terug. Met de Denen en de Zweden dreven zij een' levendigen handel; zij ontvingen uit die oorden de Indische waren, die daar uit het zuiden aangebragt werden. In de oude Friesche wetten wordt van zeven zuidwaarts loopende wegen gesproken, namelijk vier water- en drie landwegen; tot beveiliging daarvan werd de opbrengst van boeten aangewezen. — Tollen werden tot gelijksoortig einde op verschillende plaatsen geheven. — De Romeinsche munt bleef nog in omloop. Er waren ook Friesche *libra*, *solidi* en *denarii*; 4 Friesche *libra* stonden met 1 Frankisch gelijk. De Frankische Vorsten deden te Utrecht en te Duurstede munten slaan.

De *Vijfde* WINTERAVOND-VERGADERING van het Departement Leeuwarden der Maatschappij: *tot Nut van 't Algemeen*, zal *niet* Woensdag, maar, ten gevolge van noodzakelijk gewordene verschikking, gehouden worden VRIJDAG, DEN 18 FEBRUARIJ 1848, 's avonds *zeven* ure.

De Wel-Eerwaarde Heer Dr. S. K. THODEN VAN VELZEN, zal alsdan als Redenaar optreden.

Namens Bestuurders van voorn. Departement,
R. D. SMEDING, *Secretaris.*

Nederlandsche Handel-Maatschappij.

De Directie maakt bekend, dat de VOORJAARS-KOFFIJ-VEILINGEN der Maatschappij van 1848 zullen gehouden worden op de dagen en plaatsen en bestaan uit de hoeveelheden, hieronder gemeld:

Te *Rotterdam*, op *Maandag* 3 *April* 1848:

179,428 Balen	JAVA KOFFIJ,	liggende	*aldaar.*
979 »	SUMATRA	»	»
24,158 »	JAVA	»	» te *Dordrecht.*

Te *Amsterdam*, op *Donderdag* 6 *April* 1848:

265,448 Balen	JAVA KOFFIJ,	liggende	*aldaar.*
3,667 »	SUMATRA	»	»
23,897 »	JAVA	»	» te *Middelburg.*

Onder deze hoeveelheden zijn begrepen, de opgehoudene 73,558 Balen in de Najaars-Veilingen van 1847.

De Directie geeft de verzekering, dat zij vóór hare gewone Najaars-Veilingen van 1848, geene andere Koffij dan de bovengemelde partijen zal aan de markt brengen.

De monsters zullen op Donderdag 2 Maart eerstkomende verkrijgbaar zijn, terwijl de Notitien met de Veilcondities in tijds zullen worden uitgegeven.

Amsterdam, den 9 Februarij 1848.
VAN DER OUDERMEULEN, *Pr.*
GOUDSWAARD, *D. f. S.*

Op nieuw is ten Kantore dezer Courant ten behoeve der behoeftige Visschers, redders der ekwipaadje van het schip *Sirene*, ontvangen: van M. en Z. te D. *f* 2. — Bedrag van het vorige *f* 168.17. Totaal *f* 170,17.

*** Getrouwd:
J. F. VAN DRUTEN en
G. WIERSMA.
Sneek, den 9 Februarij 1848.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van een' ZOON DINA KEIZER, Echtgenoote van HELMs. BEEKHUIS, *Predikant.*
Oosterhaule, den 9 Februarij 1848.

*** Heden verloste voorspoedig van eene DOCHTER A. C. RODENBURG, Echtgenoote van J. VAN DER WERF.
Leeuwarden, den 10 Februarij 1848.

*** Heden morgen verloste mijne geliefde Echtgenoote D. J. VISSER, zeer voorspoedig van eenen Zoon.
Lemmer, den 10 Februarij 1848.
JAN S. VISSER.

*** Mijne geliefde Echtgenoote AUKJE NIJLAND, beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER.
Leeuwarden, den 13 Februarij 1848.
G. DE KOE, *Logementhouder.*
Dienende deze zoo wel tot bijzondere als algemeene kennisgeving.

*** Heden morgen overleed tot mijne regtmatige droefheid en tevens van onze dierbare betrekkingen, mijn geliefde Echtgenoot GERBEN J. GREBEN, in den ouderdom van ruim 64 jaren. Als Man en Vader zal hij bij mij en onze Kinderen en als werkzaam en nuttig lid der Maatschappij bij zijne talrijke Vrienden in gezegend aandenken blijven.
Grouw, den 28 Januarij 1848.
JITSCHE B. ZUIDERBAAN,
Wed. G. J. GREBEN.

*** Heden voormiddag ruim elf ure, overleed onze hooggeachte Tante, IBELTJE ELSES KIESTRA, in den ouderdom van 77 jaren en ruim drie maanden.
Slechts $5\frac{1}{2}$ maand was haren Man J. K. KLAMER, Onderwijzer der Jeugd alhier, haar voorgegaan.
Burum, den 28 Januarij 1848.
L. J. SIKKEMA.
J. SIKKEMA,
Test. Exec.

*** Heden middag omstreeks 12 ure, werden wij in den diepsten rouw gedompeld, daar het den goeden God behaagde door den dood tot zich te roepen, onze geliefde Zoon en eenig kind SJOERD, in den nog jeugdigen leeftijd van ruim 22 jaren, na vooraf gedeeltelijk voorzien te zijn geweest van de HH. Sacramenten onzer Moeder de Heilige Kerk.
Groot Ungaboer onder Herbaijum, den 28 Januarij 1848.
WIEBE S. JORRITSMA.
MINKE JORRITSMA,
geb. BOSMA.
De veelvuldige Betrekkingen, Vrienden en Bekenden, gelieven deze als eene bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** Heden avond omstreeks acht ure, overleed aan eene borstkwaal, na een smartelijk lijden van eenige dagen, in den jeugdigen ouderdom van veertien jaren en vier maanden ANNE STEFFENS BOERSMA. Daar de Overledene ouderloos was, betreuren en verliezen wij als nabestaande en betrekkelijke Bloedverwanten in hem den besten en in de toekomst een veel belovenden jongeling, doch wij hopen en wenschen Gode te zwijgen en te berusten in den wil van Hem, die des menschen wegen en lotgevallen bestuurt en regelt naar zijne wijsheid.
Cubaard, den 8 Februarij 1848.
KLAAS J. BOERSMA.
IJPKE H. GIETEMA.
Eenige kennisgeving.

*** Heden voormiddag omstreeks half 12 ure, overleed in den ouderdom van ruim 75 jaren IJMKJE FREERKS BAKKERUS, Weduwe DANIEL ABRAHAMS STELLEMA, in leven Rentenier alhier.
Ternaard, den 7 Februarij 1848.
H. BLOM,
A. SLAGMAN,
Execut. Testam.

*** Na eene kortstondige ongesteldheid van 8 dagen, overleed heden morgen mijne geliefde Echtgenoote en der Kinderen en Behuwdkinderen teedergeliefde Moeder JOHANNA DE LA FERTÉ, in den ouderdom van 71 jaren en circa 6 maanden. Omtrent 48 jaren waren wij door eenen genoegelijken echt verbonden.
Leeuwarden, den 8 Februarij 1848.
S. VEENSTRA.
Eenige kennisgeving.

*** Het Kindje over wiens geboorte wij ons den 17 Januarij verblijdden, werd ons heden door den dood ontrukt.
Akkrum, den 8 Februarij 1848.
JACOB VAN DER GOOT, Jzn.
C. VAN DER GOOT, — NEDERVEEN.
Eenige kennisgeving.

GAAST, den 8 Februarij 1848. Heden overleed in den ouderdom van ruim 60 jaren, THOMAS DURKS VALLENGA, voorzien van de H. Sacramenten der stervenden.

*** Onze geliefde Zuster ALETTA overleed heden in den ouderdom van 53 jaren. Treurende over haar gemis, strekt deze tot kennisgeving aan Familie en Vrienden.
Leeuwarden, den 10 Februarij 1848.
JOHs. TJALLINGII,
mede namens Broeders en Zusters.

*** Heden overleed tot onze innige droefheid, ons hartelijk geliefd Dochtertje HENRIETTE JOHANNA ELISABETH, in den ouderdom van negen maanden.
Tzum, den 10 Februarij 1848.
J. W. VAN IDSINGA.
E. H. VAN IDSINGA, geboren BINDERVOET.

*** Heden morgen overleed alhier, na eene ongesteldheid van elf dagen, den Heer HIDDE REINIER PIETERSEN, in leven Landeigenaar, in den ouderdom van acht en zestig jaren.
Stavoren, den 10 Februarij 1848.
Executeuren Testamentair,
A. EN J. V. D. ZIJPP.
Mede namens de Familie.

*** Heden overleed tot onze groote droefheid ons teedergeliefd jongst Zoontje GERRIT, in den jeugdigen leeftijd van ruim 3 maanden.
Sneek, den 12 Februarij 1848.
K. J. KROL.
J. KROL, geb. FEENSTRA.

*** Tot mijne innige smart overleed heden, zeer onverwacht, mijne hartelijk geliefde Echtgenoote, IJTJE CORNELIS BLANKSMA, in den ouderdom van 40 jaren; uit eenen hoogst gelukkigen Echt van bijna een jaar, mij een Zoontje nalatende. Ik had mij gevleid, in haar bezit verzachting te zullen vinden voor vele en moeijelijke beproevingen, vroeger doorgestaan; dan wensch ook nu onderworpen en gelaten te berusten in den wil van Hem, die tot hiertoe hielp.
Deinum, den 12 Februarij 1848.
RIDZERD DE JONG.
Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene kennisgeving, als bijzondere te willen aannemen.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken Stand te *Leeuwarden* zijn van den 8 tot en met 14 Februarij 1848 aangegeven: 14 Geboren. 21 Overleden(*). Geene Huwelijken.
(*) Waaronder 2 Weduwen, een van 106 en een van 98 jaren oud.

Opgave van den Prijs en de aanvoer van *BOTER*, den 11 Februarij 1848, aan de Waag te Leeuwarden:

PRIJS.	AANVOER.
BOTER, *f* 41,50.	144/4 82/8 en 18/16.

BOTERPRIJZEN, bedongen door het *FRIESCH GENOOTSCHAP van Proefondervindelijken Landbouw:*
LEEUWARDEN, den 11 Februarij 1848, *f* 41,50.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 12 Februarij 1848.

NEDERLAND.				Gebl.
Werk. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt.	54	$54\frac{1}{4}$	$54\frac{3}{16}$	
Dito dito .. 3 »	$65\frac{1}{4}$	$65\frac{3}{4}$	$65\frac{1}{2}$	
Dito dito ... 4 »	$84\frac{1}{4}$	$84\frac{3}{4}$	$84\frac{1}{2}$	
Amort.-Synd. $3\frac{1}{2}$ »				
Handel-Maats. $4\frac{1}{2}$ »	$162\frac{1}{4}$	$162\frac{3}{4}$	$162\frac{1}{2}$	
O. I. Leening 4 »				
BELGIE.				
bij Banc. Belg. $2\frac{1}{2}$ pCt.				
SPANJE.				
Leen. *Ard.* v. 85 £ 5 pCt.	$16\frac{1}{2}$	17	$16\frac{9}{16}$	
» » v. 510 £ 5 »	$15\frac{1}{2}$	16	$15\frac{5}{8}$	
Dito onbep. Stuk. 5 »				
» .... 3 »	$33\frac{1}{2}$	34	$33\frac{3}{4}$	
dito Binnenl. à 6/m 3 »	$25\frac{3}{4}$	26	$25\frac{7}{8}$	
Ardoin Coupon	$12\frac{1}{4}$	$13\frac{1}{4}$		

PORTUGAL.			Gebl.
Neg. te Londen 3 pCt.			
Dito dito ..... 4 »	$26\frac{3}{4}$	$27\frac{1}{4}$	27
RUSLAND.			
Ob. bij *H.* $\frac{1798}{1816}$ 5 pCt.	$104\frac{1}{4}$	$104\frac{1}{2}$	$104\frac{3}{8}$
dito dito $\frac{1828}{1829}$ 5 »	$103\frac{1}{4}$	$103\frac{1}{2}$	$103\frac{3}{8}$
Dito bij dito .. 4 »	$85\frac{1}{2}$	86	$85\frac{3}{4}$
Dito bij *Stiegl.* 4 »	$84\frac{3}{4}$	$85\frac{1}{2}$	$85\frac{1}{4}$
OOSTENRIJK.			
Metaliek..... 5 pCt.	$96\frac{1}{2}$	97	$96\frac{5}{8}$
W. B. bij *G. & Co.* 5 »			
AMERIKA.			
Bank-Actien V. Staten			
Braz. 1824 £ 100 5 pCt.	$85\frac{1}{2}$	86	$85\frac{7}{8}$
» » £ 200 5 »			
Peru..	$18\frac{1}{2}$	19	$18\frac{15}{16}$

BRAZ. 1843 £ 100, $83\frac{1}{2}$, 84, $83\frac{3}{4}$; Bl. Griek. onb. st. $3\frac{1}{4}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$.

Integralen waren iets vaster; de overige binnenlandsche prijshoudend; Handelmaatschappij een weinig williger.

5 pct. Spaansche waren aangeboden en flaauwer, alsmede de Coupons; 3 pct. prijshoudend; Portugal zonder verschil; Peru met eenige handel williger; Russische een weinig vaster; overigens onveranderd.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEEUWARDEN, gedenken, op Maandag den 21 Februarij e. k., des middags ten 12 ure, op den Raadhuize dier Stad, onder nadere approbatie, publiek aan te besteden:

Het BOUWEN VAN EENEN STEENEN KAVALLERIE-STAL, voor de Plaatsing van 286 PAARDEN, ter lengte van p. m. 76 el en breedte van 34 el.

Waartoe inlichtingen van heden af, en de Bestekken van af Maandag den 14 dezer, bij den Stedelijken Architect, dagelijks, van 's morgens 9 tot 's namiddags 5 ure, zijn te bekomen.

Leeuwarden, den 10 Februarij 1848.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
VAN BOELENS.
Ter ordonnantie van dezelven,
M. S. DE WAL.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN BARRADEEL, roepen door deze ten verzoeke van belanghebbenden op, de Eigenaren van de Landerijen onder de dorpen Sex- en Pietersbierum, district van ontvang Sexbierum, sectien B en C gelegen, en begrensd ten *Noordoosten* door den Slagtedijk, ten *Zuidoosten* door de Hornestreek en den Middelweg, de Sex- en Pietersbierumer Terpen, de Buurt van Pietersbierum, het Overpad, den Rijdweg naar het Ganghout in het Wijnaldumer Voetpad, en van daar door de Slooten Zuidwestwaarts loopende naar de Roptavaart, ten *Zuidwesten* door deze Vaart, en ten *Noordwesten* door de Zeedijkvaart; om te compareren op Donderdag den 24 dezer, des voormiddags ten elf ure, in de Herberg te Pietersbierum, ten einde te beraadslagen en te besluiten op de, dan te doene voorstellen tot stichting eener Bepoldering van gedachte landerijen, en om verder te bevorderen hetgene mogt worden bevonden daarop te moeten volgen.

Sexbierum, den 12 Februarij 1848.
Grietman en Assessoren voornoemd,
H. B. VAN DER HAER.
Ter ordonnantie van dezelven,
E. J. ALTA.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN FRANEKERADEEL, noodigen bij deze uit de ONDERWIJZERS van den tweeden of derden Rang, welke zouden willen dingen naar den vacanten Onderwijzerspost in den dorpe *Tzum*, om zich daartoe *vóór den 4 Maart e. k.*, in persoon of met vrachtvrije brieven aan te melden ter Secretarie van deze Grietenij te *Franeker*, met overlegging hunner Acte van rang, alsmede van bewijzen van goed gedrag en getuigschriften van practische bekwaamheid, afgegeven door hunne Schoolopzieners.

De voordeelen aan den Onderwijzerspost c. a. verbonden zijn: 1°. het vrije gebruik van een ruim Schoolhuis en den daaraan gelegen Tuin; 2°. de huur van 7 bunder 25 roede 38 el Land; 3°. eene Toelaag uit de Kerkebeurs van *f* 25, voor de waarneming van de betrekkingen van Koster en Organist bij de Hervormde Gemeente; 4°. de Schoolgelden van 70 à 80 leerlingen, bedragende van ieder, uitgenomen de gealimenteerden, die gratis onderwezen moeten worden, 40 cents in de drie maanden, en 5°. eenige Emolumenten; zullende de voordeelen behalven de Woning en Tuin, gezamenlijk bedragen p. m. *f* 550, en ingevalle aan den te benoemen Onderwijzer nog de betrekkingen mogten opgedragen worden, welke de overledene Onderwijzer heeft waargenomen, zoude hij bovendien op een voordeel van *f* 150 'sjaars kunnen rekenen, waarvoor intusschen geene zekerheid kan gegeven worden.

Aan de Sollicitanten die binnen den bepaalden tijd voldoende stukken zullen hebben ingezonden en bevoegd zijn erkend, zal de tijd en plaats van het vergelijkend Examen nader worden bekend gemaakt.

Franeker, den 7 Februarij 1848.

Grietman en Assessoren voornoemd,
J. HUIDEKOPER.
Ter ordonnantie van dezelve,
C. WIJBENGA.

ONDERWIJZERS van den 2den, 3den of 4den rang, welke wenschen te dingen naar de vacerende betrekkingen van 1sten of 2den ONDERMEESTER in de Dorpsschool te Holwerd, worden hiermede uitgenoodigd, zich voor den 25 Februarij e. k. met vrachtvrije brieven, en onder overlegging van de noodige Getuigschriften en verdere Bewijsstukken, te adresseren aan het Grietenij Bestuur van Westdongeradeel.

De Tractementen aan deze betrekkingen verbonden bestaan: voor den 1sten Ondermeester in *f* 200 en voor den 2den in *f* 150 'sjaars.

BOELGOED.

De Notaris J. C. KUTSCH, te Leeuwarden, zal, ten verzoeke van S. TULP aldaar, op Woensdag den 16 Februarij 1848, ten 9 ure voor den middag, ter zijne verkoopplaats op de Turfmarkt, verkoopen: Eene partij DOEKEN, HANDSCHOENEN, ZIJDEN- en KATOENEN LINTEN, FRANJES, KRAMERIJEN, enz.

PUBLIEKE VERKOOPING.

De Notaris LEDEBOER, te Bolsward, zal, op Zaturdagen den 19 Februarij e. k., voorloopig, in het Hof van Holland te Bolsward, en den 4 Maart daaraanvolgende finaal, in het Fortuin aldaar, telkens des avonds ten 7 ure, publiek presenteren te verkoopen:

1. Eene HUIZINGE, met SCHUUR, TIMMERWINKEL en BUITHUIS, ERF en BLEEKVELD c. a., staande en gelegen buiten de St. Janspoort te Bolsward, aan de Leeuwarder Trekvaart; bij *Johs. F. Postma*, als mede-eigenaar en *Anne IJdes Nijdam*, als huurder, in gebruik.
Te aanvaarden: het gedeelte door *Nijdam* bewoond, den 12 Mei 1849, en het gedeelte door *Postma* gebruikt, den 12 Mei 1852.
2. Eene HUIZINGE, met BLEEK en ERF c. a., staande en gelegen aan de Zuidoostzijde van het 1ste perceel, en zulks in twee gedeelten met regt van zamenvoeging, als:
a. het gedeelte door *IJde Jans Nijdam* bewoond, en bestaande uit: een Gang, Kamer met 2 Bedsteden, Haardsteed en Kast, Zolder met Bedsteed, verder Straat en Bleek.
b. het gedeelte door *IJde Sijbrens Riemersma* bewoond, geheel gelijk aan het eerste; de Bak massaal.
Den 12 Mei 1848 vrij te aanvaarden.
3. Eene HUIZINGE, met BLEEK en ERF c. a., aan de Noordzijde van het 1ste perceel, eveneens in 2 gedeelten met regt van combinatie, als:
a. het westelijk gedeelte, bestaande in: Kamer met Vuursteed, 2 Bedsteden en Kast, Zolder, Stalling en het gedeelte der Bleek; thans in huur bij *Jan Vermeer*.
b. het Oostelijk gedeelte, als het vorige; in huur bij *Herke Ages Raukema*; de Bak massaal.
Den 12 Mei 1848 beide vrij te aanvaarden.
4. Eene HUIZINGE en ERF c. a., staande en gelegen aan de Groote Kampen te Bolsward; door *Tæke G. de Jong* als huurder bewoond.
Den 12 Mei 1848 vrij te aanvaarden.
5. Eene in 1845 geheel vernieuwde WINKELHUIZINGE en ERF c. a., aan de Jongemastraat te Bolsward, met daarbij behoorende nieuwe Put en Bak, Bleek enz.; door de Wed. *Postma* met den dood ontruimd.
Den 12 Mei 1848 te aanvaarden.

Verkooping van een Huis en Pottebakkerij te Joure.

De Notaris R. DE JONG POSTHUMUS, te Joure, zal, op Vrijdag den 18 Februarij 1848, des avonds ten 7 ure, ten huize van *A. Cornel*, te Joure, finaal verkoopen:

Eene ruime en zeer solide BURGER- en WINKELHUIZINGE, en onmiddelijk daar naast staande in werking zijnde POTTEBAKKERIJ, (de eenigste aan de plaats), met achtergelegen uitgestrekten TUIN en BOOMGAARD, staande aan het Vaarwater te Joure. — Den 12 Mei 1848 te aanvaarden.

Inmiddels UIT DE HAND TE KOOP, des verkiezende met overname van den WINKEL, bestaande in: ENGELSCH STEENGOED, GLAS en AARDEWERK.

De Notaris A. A. LAND, te Schiermonnikoog, zal, mede ten verzoeke van den Heer G. POSTHUMA, Candidaat Notaris te Dokkum, in het openbaar volgens plaatselijk gebruik, ter verkoop aanbieden:

1. Eene zeer ter nering staande HUIZING en ERF met aanbehooren, bij de Waag, aan de Groote Breedstraat te Dokkum, no. 22; behoorende tot den Boedel van *J. Kienstra* en *Vrouw*, beide overleden, en zulks uit naam van den WelEd. zeer Gel. Heer *C. U. F. Degering*; spoedig na de toewijzing te aanvaarden; waarop geboden is *f* 1056.
2. Een HUIS en ERF, met KLENHUIS en verder aanbehooren, op de Streek onder Betterwird, no. 13; behoorende aan *J. P. Kalfsbeek* en *Vrouw*; den 12 Mei a. s. te aanvaarden; waarop geboden is *f* 525.

Wie daaraan gading maakt, kome ten huize van *R. Vennema*, Kastelein te Dokkum, op den 22 Februarij 1848, des avonds ten 7 ure, bij de finale toewijzing.

De Notaris LAND, te Schiermonnikoog, zal, in het openbaar naar plaatselijk gebruik verkoopen:

De ROERENDE GOEDEREN, behoorende tot de, onder het voorregt van boedelbeschrijving aanvaarde nalatenschappen van wijlen JOANNES KIENSTRA en C. KORTRIJK, in den tijd Echtelieden te Dockum, bestaande voornamelijk in Meubelen, als: 1 *Kabinet*, 1 *Secretaire*, *Bedden*, *Kussens*, *Dekens*, *Stoelen*, *Tafels*, *Porselein*, *Glas-* en *Aardewerk*, *Koper*, *Tin*, enz. enz.

En zulks op Donderdag den 24 Februarij 1848, des namiddags precies ten 1 ure, ten Sterfhuize van *J. Kienstra*, te Dockum.

Crediteuren van de Nalatenschappen der bovengenoemde Echtelieden, worden verzocht dadelijk *franco* opgave te doen van het bedrag hunner vorderingen, aan het adres van den opgemelden Notaris, bij den Boekhandelaar SCHAAFSMA, te Dockum.

De Notaris G. S. ZIJLSTRA, te Heeg, zal, met Regterlijke autorisatie, op Donderdagen den 24 Februarij 1848, bij de provisionele, en den 9 Maart aanstaande, bij de finale toewijzing, telkens des namiddags ten 2 ure, ten huize van de Weduwe *M. E. Eisma*, Kasteleinsche te Nieuwland, publiek, tegen genot van strijk- en verhooggeld, presenteren te verkoopen:

Eene HUIZINGE en SCHURE, BUITHUIS en ruim afzonderlijke KOESTALLING, gekwoteerd no. 62, met ERF, TUIN, HOVINGE, BLEEKJES, BOOMEN en PLANTAGIE cum annexis, benevens een kampje GREIDLAND, zamen groot 83 roede en 50 el, staande en gelegen aan den Mac Adamweg onder Nieuwland; bij *Sijbezen Foppes van Ketel* en anderen in gebruik, ten deele op 12 Mei 1848, ten deele op 12 Mei 1849 te aanvaarden.

Verkoop te Lemmer.

De Notaris JORRITSMA, te Sneek, zal. Donderdag 24 Februarij a.s., 's avonds ten 7 ure, bij *Tulleners*, te Lemmer, provisioneel veilen:

Eene HUIZINGE c. a., staande aan de Visschersburen te Lemmer; bewoond door *C. H. Kempes*; den 12 Mei 1848 vrij te aanvaarden.

MR. M. DE MUINCK, Notaris te Grijpskerk, gedenkt ten verzoeke van de Erven van wijlen HENDRIK JANS SICCAMA en ÆDSKE ÆDSGES POSTEMA, in leven Echtelieden en Landbouwers onder Oudwoude, op Donderdag den Februarij 1848, des voormiddags ten 10 ure, in het Gemeentehuis te Grijpskerk publiek te verkoopen, navolgende ONROERENDE GOEDEREN, als:

1. *a.* Eene kapitale BOERENPLAATS, bestaande in: twee Behuizingen, no. 76 en 77, Schuren en verdere Gebouwen; benevens het regt der vaste en altoos durende BEKLEMMING van min of meer 44 bunder uitnemend GROEN- en BOUWLAND, doende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur *f* 300.
b. Het regt der vaste en altoos durende BEKLEMMING van min of meer 34 bunder uitmuntend GROEN- en BOUWLAND, doende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur *f* 80; alles staande en gelegen op de Oosterwierum onder Grijpskerk; thans bij *Abel A. de Boer* en *Vrouw* in gebruik.
2. Den EIGENDOM van de BOERENPLAATS opgemeld, tegen eene jaarlijksche huur van *f* 300; onder beklemming in gebruik.
3. Eene BEHUIZING, no. .., waarin onderscheidene woningen, met eenen TUIN, groot 26 roede en 80 el, vrij eigen staande en gelegen te Commerzijl, onder Niehove.
4. 2 bunder 38 roede en 80 el best vrij eigen LAND, gelegen bij Commerzijl, onder Niehove.

MR. M. DE MUINCK.

Aanbesteding bij geslotene briefjes,

van het AFBREKEN eener BOEREN HUIZINGE en SCHUUR, te Terkaple, en het WEDEROPBOUWEN DERZELVE, in den dorpe Broek, beiden aan het Vaarwater geschikt tot vervoer.

De Voorwaarden liggen ter lezing in het Tolhuis te Joure en de briefjes moeten franco worden ingeleverd, vóór den 20 Februarij 1848, ten huize van SJOERD DURKS DE VRIES, Boer in den dorpe Broek.

Bij geslotene briefjes uit de hand te huur,

VOOR DEN TIJD VAN 5 JAREN:

Het van ouds gerenommeerde LOGEMENT, *de Zwaan* genaamd; staande en gelegen op het Dwarsnoord binnen de stad Workum; zijnde hetzelve op den 12 Mei 1848 te aanvaarden; de condities zijn te vernemen in het bovengenoemde Logement, en bij T. H. KUIPERS, Mr. Kuiper en A. ADEMA, Koopman, beide te Workum, bij wien de Briefjes uiterlijk vóór of op den 25 Februarij aanstaande franco moeten zijn ingeleverd.

TE HUUR:

1. Eene nette behangen KAMER, met Keukentje en Zolder, in de Huizinge letter I, no. 97*b*, in de Groote Kerkstraat; dadelijk te aanvaarden.
2. Eene HUIZINGE, op de Tweebaksmarkt, letter B, no. 212.
3. Eene HUIZINGE, bij de Tweebaksmarkt, letter B, no. 209*a*, alles te Leeuwarden; de twee laatste Huizen den 12 Mei 1848 te aanvaarden.

Te bevragen bij Deurwaarder HARMENZON, in het Justitie-Gebouw.

Uit de hand te huur.

De van ruime localen voorziene HERBERG *het LANDS WELVAREN*, met STAL en ERF, staande op eenen zeer geschikten stand in het dorp *Heeg*; thans bewoond door *J. Gaastra*; te aanvaarden 12 Mei 1848.

Te bevragen bij G. MANTINGH, te Heeg.

TE HUUR: Een ruime INTREK, op den 12 Mei e. k. of eerder. Te bevragen bij W. SOLARO, op de Nieuwestad te Leeuwarden.

Te *Harlingen* worden tegen Mei aanstaande TE HUUR GEVRAAGD: Twee GEMEUBILEERDE KAMERS. Adres bij den Heer M. VAN DER PLAATS, Boekverkooper aldaar.

FAILLISSEMENT.

De tweede bijeenkomst der schuldeischers in het faillissement van TJEERD RINTJES VAN DER VEER, Koopman in Kruidenierswaren te Leeuwarden, ter verificatie hunner schuldvorderingen, is door den Edel Achtbaren Heer Regter-Commissaris bepaald op Donderdag den vier en twintigsten Februarij 1848, 's voormiddags ten tien ure, in het locaal der Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden; wordende mitsdien alle de bekende en onbekende schuldeischers in gezegd faillissement, de bevoorregte pand- of hypotheek hebbende daaronder begrepen, opgeroepen om daarbij tegenwoordig te zijn, hetzij in persoon hetzij bij behoorlijke gemagtigde, ten einde alsdan over te gaan tot de verdere verificatie der schuldvorderingen.

Leeuwarden, den 14 Februarij 1848.

De Curator in voorn. faillissement,
Mr. R. IJ. WARMOLTS.

Prijzen van Wijn- en Bier-Azijn,
bij HINGST & NOIJON, te Harlingen.

INLEG-AZIJN.	Per Oxhoofd	ORDINAIRE WIJN-AZIJNEN.	Per Oxh.
1ste soort	*f* 36.	No. 4	*f* 15.
2de dito	- 24.	» 5	- 12.
ORDINAIRE WIJN-AZIJNEN.		BIER-AZIJNEN.	
No. 1	*f* 22.	No. 1	*f* 16.
» 2	- 20.	» 2	- 12.
» 3	- 18.		

De Ondergeteekenden hebben deze hunne Azijnen door bevoegde Scheikundigen doen onderzoeken, en zijn in staat, om aan belanghebbenden de bewijzen over te leggen, dat hun fabrikaat zich, niet alleen door aangenamen smaak, maar ook door zuivere en onschadelijke bestanddeelen, met alle vertrouwen laat aanbevelen.

Harlingen, Februarij 1848. HINGST & NOIJON.

Berigt aan het reizend Publiek;

dat de STOOMVAART tusschen *AMSTERDAM* en *HARLINGEN* en *DE LEMMER* en *AMSTERDAM*, *dadelijk* bij open water en nadere kennisgeving zal worden hervat.

EEN JONGELING, van de Protestantsche Godsdienst, sedert eenige jaren in het Kruideniersvak werkzaam, van goede getuigschriften voorzien, zag zich gaarne in genoemd vak tegen Mei e. k. als BEDIENDE hier of elders verplaatst. — Adres *franco onder letter A*, bij A. VAN ZUIJLEN, bij de Put te *Leeuwarden*.

MEN VERLANGT bij eene fatsoenlijke familie voor een onderloos MEISJE van 18 jaren, KOST en INWONING, zonder salaris, om daarvoor behulpzaam te zijn in de huishouding, als zijnde in alles daartoe behoorende bedreven, zoo ook in vrouwelijke Handwerken. Hierop reflecteerende, adressere men zich met *franco brieven onder letter H*, bij A. VAN ZUIJLEN, bij de Put te *Leeuwarden*.

Een SMIDSKNECHT, van middelbare jaren, het Paardenbeslaan grondig verstaande en van goede getuigschriften voorzien, kan dadelijk vast werk bekomen bij J. HARDER, Grof- en Hoefsmid te Workum, bij wien men zich vervoege in persoon of met vrachtvrije brieven.

Een of twee LEIDEKKERSKNECHTEN kunnen dadelijk werk bekomen bij DR. G. DE JONG, te Bolsward.

Een HOROLOGIEMAKERSGEZEL, zijn vak in allen opzigte grondig verstaande, en voorzien van bewijzen van goed gedrag, kan dadelijk vast werk bekomen. — Adres met gefrankeerde Brieven onder de letters A. G., bij Mejufv. de Wed. M. VAN DEN BOSCH, bij de Vischmarkt te Leeuwarden.

Een KOEK- of BANKETBAKKERSBEDIENDE, zijn werk grondig verstaande, kan met Mei e. k. werk bekomen. Adres met franco brieven onder letters B. C. bij F. HOLTKAMP, Boekdrukker en Boekverkooper te Sneek, — bij wien nog eenige exemplaren zijn te bekomen van: *HOLLANDSCH TOONKUNST, verzameling van 31 Muzijkstukjes voor de PIANO-FORTE*; voor *f* 1,25 in plaats van *f* 6.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.